

שם הכלי: "סקר בין-תרבותי של מדדי איכות חיים" CCSQL
(Cross Cultural Survey of Quality of Life)

פותח בשנת: 2001 על ידי: שאלוק ועמיתיו (Verdugo M.A., Schalock R., Wehmeyer)
(M., Caballo C. & Jenaro C., 2001)

תורגם לעברית בשנת: 2009 על ידי: גת (2009)

1	מטרת הכלי	מיועד להשוואה בין תרבותית אודות תפיסה של איכות חיים בקרב בוגרים בעלי פיגור שכלי, בני משפחותיהם ומטפליהם, תוך התייחסות להיבטים אוניברסאליים ותרבותיים המשפיעים על תפיסות אלו.
2	כלי המחקר	שאלונים (למשתתף, לבן-משפחה ולמטפל).
3	אוכלוסייה	בוגרים עם פיגור שכלי ומוגבלויות פיזיות קשות
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי של האדם (כאשר איש מקצוע מתווך בינו לבין המראיין)
5	מבנה הכלי	הכלי מורכב משלושה שאלונים: שאלון למשתתף, שאלון לבן-המשפחה ושאלון למטפל. שלושת השאלונים מתייחסים לשמונת המדדים המרכזיים של איכות חיים: רווחה רגשית, יחסים בין-אישיים, רווחה חומרית, התפתחות אישית, רווחה גופנית, הגדרה עצמית, השתייכות חברתית וזכויות. עבור כל אחד מהמדדים ישנם 3 אינדיקטורים (ראה פירוט במחקרה של גת, 2009).
6	סולם המדידה	סקלה של 4 תשובות שמטרתן למדוד שני מימדים: 1. חשיבות: החל מ "כלל לא חשוב" (1) ועד "חשוב מאוד" (4), 2. דגש: החל מ "לא מודגש כלל" (1) ועד "מודגש מאוד" (4). ניתוח הנתונים יעשה באמצעות חישוב ממוצע הנקודות עבור כל אחד משמונת המדדים של איכות החיים, בהתייחס לשני המימדים: דגש וחשיבות.
7	סוג הפריטים	פריטי דירוג
8	אורך הכלי	כ- 24 שאלות בכל אחד מהשאלונים
9	מהימנות	עקיבות פנימית – אלפא של קרונברך בטווח 0.92-0.95. במבחן split half הערכים נעו בין 0.84 ל 0.92. תוצאות אלו מצביעות על מהימנות טובה של השאלון.
10	תקיפות	תקיפות התרגום: גת (2009): " הכלי תורגם מאנגלית לשפות שונות, ביניהן ספרדית, פולנית, צרפתית וסינית. לצורך מחקר זה נעשו שני סוגי התאמות: התאמה רעיונית (כלומר של התוכן) והתאמה שפתית באמצעות תרגום ותרגום-חוזר. בעבר, נעשה שימוש בכלי למחקרים להשוואה בין-תרבותית אודות תפיסה של איכות חיים בקרב אנשים עם פיגור שכלי, תפיסה של בני משפחותיהם ושל מטפליהם: לדוגמא, מחקרם של Schalok & College (2005) שנערך בספרד, ארה"ב סין וצרפת, מחקרם של Jenaro, et al (2005) שהתקיים בבלגיה, איטליה ופולין ומחקרם של Jenaro, Verdugo, Caballo, Balboni, Lachapelle, Otrebski & Schalock (2005) שהתקיים בספרד, איטליה, קנדה, פולין וארה"ב."

המשך תקיפות:

מתוך גת (2009):

לצורך בדיקת תוקף הכלי, נערכו המבחנים: Analysis of Variance, Profile Analysis ו- Factor Analysis. מבחנים אלו סיפקו מידע, הן לגבי "חשיבות" והן לגבי "שימוש", אשר התאימו למבנה של שמונת המדדים של איכות החיים. כמו-כן, נמצא כי כלי המדידה הנוכחי, מאופיין ביכולת שלו לזהות הבדלים משמעותיים בין קבוצות תרבותיות, עם סטיות תקן עקביות מן הממוצע, כאשר ההבדלים בין הקבוצות באים לידי ביטוי במדד ה"חשיבות" ומצביעים על הבדלים בסדרי עדיפויות אצל קבוצות אתניות ומדינות שונות הנובעים מערכים שונים (Schalock et al, 2005).

רשימת מחקרי קרן של"ם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
554	גת אורלי (2009). בדיקת הקשר בין מקום המגורים ותפיסת איכות החיים של בוגרים עם פיגור שכלי ומוגבלויות פיזיות קשות: השוואה בין תפיסת הבוגרים עצמם, בני משפחותיהם ומטפליהם. תואר שני. אונ' עברית. מנחה: ד"ר יילון-חיימוביץ שירה.

בדפים הבאים מצורפים השאלונים

סקר בין-תרבותי של מדדי איכות חיים CCSQL

(שאלון למשתתף/משתתפת)

(M.A Verdugo, R. Schalock, M. Wehmeyer, C. Caballo & C. Jenaro, 2001)

מין (אנא הקף/הקיפי בעיגול) ז (1) נ (2)

פרטים אישיים של המשתתף:

שם _____

מספר משתתף _____

מקום מגורים _____

גיל / שנת לידה _____

שוהה ב: מוסד ממשלתי (1) מוסד פרטי (2)

עובד ב: עבודה רגילה (1) תעסוקה מוגנת (2) תעסוקה נתמכת (3) מרכז תעסוקתי (4)

אחר (פרט) (5) _____

מגורים: עם המשפחה (1) מגורים בהוסטל(2) דיור מוגן(3)

רקע

אנו מעוניינים שתספר לנו על דברים שונים בחיים שלך. אנו רוצים לדעת אלו דברים חשובים לך והאם האנשים שעובדים במקום בו אתה נמצא במשך היום ובמקום בו אתה גר מתחשבים בדעתך בנושא.

הגדרה של שמונת המדדים המרכזיים של איכות חיים

לפניך הגדרות קצרות של כל אחד משמונת המדדים המרכזיים של איכות חיים. אנא התחשבי בהגדרות אלו במהלך מילוי הסקר.

רווחה רגשית: מצב בו האדם חש שביעות-רצון (מסופק, שמח), בעל תפיסה-עצמית חיובית ו/או משוחרר מלחץ באופן יחסי.

יחסים בין-אישיים: חוויה של אינטראקציות חברתיות ויחסים עם משפחה וחברים ו/או קבלת תמיכה (רגשית, פיזית, כלכלית, קבלת משוב) מבני-משפחה, חברים או נותני שירות (אנשי מקצוע ורשויות).

רווחה חומרית: מצב כלכלי מספק, תעסוקה (עבודה), ומגורים הולמים.

התפתחות אישית: רמת ההשכלה שהושגה, ביטוי של יכולות אישיות ו/או ביצועם (כולל יצירתיות וביטוי אישי).

רווחה גופנית: תחושה של רמת הבריאות (תפקוד גופני, תסמיני מחלות, כאב, כושר גופני, אנרגיה, תזונה); ביטוי של תפקודי היום-יום (הליכה, לבוש, אכילה) ופעילויות פנאי; ו/או קבלה של שירותי בריאות.

הגדרה עצמית : ביטוי של עצמאות ושליטה , עיסוק במטרות וערכים אישיים וההזדמנות לבחור.

השתייכות חברתית : השתלבות והשתתפות בקהילה, ביטוי של ערכים וחוקים חברתיים וקבלה של תמיכה חברתית מחברי הקהילה.

זכויות : ביטוי של זכויות האדם (התחשבות, כבוד, ושיווין) וערובה לזכויות משפטיות (אזרחות, נגישות ותהליכים נאותים).

שאלון למשתתף:

				תחושת נינוחות רגשית (1. שביעות-רצון, 2. תפיסה-עצמית, 3. ללא חרדה)
4	3	2	1	1.1 בשבילך, להיות שמח ומסופק זה:
חשוב	מעט	לא מאוד	לא חשוב	
מאוד	חשוב	חשוב	בכלל	
4	3	2	1	1.2 האם ב(נקוב בשם המרכזים, מקום/ות קבלת השירות) מנסים לגרום לך להיות שמח ומסופק? (האם הם רוצים שתהיה שמח ומסופק?)
תמיד	לעיתים	לפעמים	אף-פעם	
	קרובות		לא	
4	3	2	1	2.1 עד כמה חשוב לך להרגיש בנוח? (להרגיש שאתה "שווה" ולהיות בעל דימוי גוף חיובי?)
חשוב	מעט	לא מאוד	לא חשוב	
מאוד	חשוב	חשוב	בכלל	
4	3	2	1	2.2 האם ב(נקוב בשם המרכזים, מקום/ות קבלת השירות) עוזרים לך להרגיש טוב עם הגוף שלך? (עם "איך שאתה"? האם הם רוצים שתרגיש כך?)
תמיד	לעיתים	לפעמים	אף-פעם	
	קרובות		לא	
4	3	2	1	3.1 האם חשוב לך להרגיש בטוח? (לא להרגיש בחרדה או במתח, לדעת מה אתה צריך לעשות ושאתה יכול לעשות)

(את זה טוב?)				
לא חשוב	לא מאוד	מעט	חשוב	חשוב מאוד
בכלל	חשוב	חשוב	חשוב	מאוד
1	2	3	4	
<p>3.2 האם ב(נקוב בשם המרכזים, מקום/ות קבלת השירות) מנסים לעזור לך להרגיש בטוח? (לא להרגיש בחרדה או במתח, לדעת מה אתה צריך לעשות כך שתוכל לעשות זאת בצורה טובה?)</p>				
אף-פעם	לפעמים	לעיתים	תמיד	
לא	קרובות			
יחסים בין-אישיים (4. אינטראקציות, 5. יחסים, 6. תמיכה)				
4.1 עד כמה חשוב לך להיות עם אנשים אחרים ולעשות דברים עם אנשים שונים				
לא חשוב	לא מאוד	מעט	חשוב	חשוב מאוד
בכלל	חשוב	חשוב	חשוב	מאוד
1	2	3	4	

<p>4 3 2 1</p> <p>אף-פעם לפעמים לעיתים תמיד</p> <p>לא קרובות</p>	<p>4.2 האם ב(נקוב בשם המרכזים, מקום/ות קבלת השירות) מנסים לעזור לך להיות עם אנשים אחרים, ליצור קשרים עם אנשים ולעשות איתם דברים שונים?</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>לא חשוב לא מאוד מעט חשוב</p> <p>בכלל חשוב</p>	<p>5.1 האם חשוב לך שיהיו לך חברים ומשפחה שתוכל להיות איתם ולבלות איתם?</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>אף-פעם לפעמים לעיתים תמיד</p> <p>לא קרובות</p>	<p>5.2 האם ב(נקוב בשם המרכזים, מקום/ות קבלת השירות) מנסים לעזור לך לרכוש חברים, לפגוש את משפחתך ולפתח איתם יחסים טובים? האם הם מעוניינים שתבלה זמן עם חברים ומשפחה?</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>לא חשוב לא מאוד מעט חשוב</p> <p>בכלל חשוב</p>	<p>6.1 האם חשוב לך שיהיה מישהו שיעזור לך כשאתה זקוק לעזרה?</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>אף-פעם לפעמים לעיתים תמיד</p> <p>לא קרובות</p>	<p>6.2 האם ב(נקוב בשם המרכזים, מקום/ות קבלת השירות) עוזרים לך כשאתה זקוק לעזרה? (לדוגמא, למשל כאינך יכול לעשות משהו בעצמך, או כשאתה לא מרגיש טוב)? האם הם מספרים לך על דברים שיוכלו לעזור לך?</p>

רווחה חומרית (7. מצב כלכלי, 8. תעסוקה, 9. דיור)

					7.1 האם חשוב לך שיהיה לך כסף, כדי שתוכל לקנות דברים שאתה צריך או דברים שאתה רוצה?
4	3	2	1		
חשוב מאוד	חשוב	לא מאוד חשוב	לא חשוב בכלל		
					7.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) מנסים לעזור לך שיהיה לך מספיק כסף? האם רוצים שיהיה לך כסף, כדי שתוכל לקנות דברים שאתה צריך או דברים שאתה רוצה?
4	3	2	1		
תמיד	לעיתים קרובות	לפעמים	אף-פעם לא		

<p>1 2 3 4</p> <p>לא חשוב לא מאוד מעט חשוב</p> <p>בכלל חשוב חשוב מאוד</p>	<p>8.1 עד כמה חשוב לך שתהיה לך עבודה שאתה אוהב, ושתאהב את המקום בו אתה עובד?</p>
<p>1 2 3 4</p> <p>אף-פעם לפעמים לעיתים תמיד</p> <p>לא קרובות</p>	<p>8.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) עוזרים לך למצוא עבודה שאתה אוהב? האם אכפת להם שתאהב את העבודה שלך? האם מציעים לך עבודות אחרות שתאהב?</p>
<p>1 2 3 4</p> <p>לא חשוב לא מאוד מעט חשוב</p> <p>בכלל חשוב חשוב מאוד</p>	<p>9.1 עד כמה חשוב לך לגור בבית שבו אתה מרגיש נוח ושמח, שאתה מרגיש בו שייך?</p>
<p>1 2 3 4</p> <p>אף-פעם לפעמים לעיתים תמיד</p> <p>לא קרובות</p>	<p>9.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) מנסים לעזור לך למצוא בית שאתה אוהב, שאתה מרגיש בו בנוח?</p>
	<p>התפתחות אישית (10. חינוך, 11. יכולות אישיות, 12. ביצוע)</p>
<p>1 2 3 4</p>	<p>10.1 עד כמה חשוב לך ללמוד, לדעת דברים מעניינים, לחשוב על דברים? עד כמה חשוב לך לקבל תעודה בסיום</p>

חשוב מאוד	מעט חשוב	לא מאוד חשוב	לא חשוב בכלל	הלימודים!
4	3	2	1	10.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) מקדישים זמן ללימודים שלך? האם הלימודים שלך חשובים בעיניהם?
תמיד	לעיתים	לפעמים	אף-פעם לא	
4	3	2	1	11.1 האם חשוב לך לדעת דברים שונים? האם חשוב לך לדעת לעשות דברים בעצמך?
חשוב מאוד	מעט חשוב	לא מאוד חשוב	לא חשוב בכלל	

<p>4 3 2 1</p> <p>אף-פעם לא</p> <p>לפעמים לעיתים קרובות</p> <p>תמיד</p>	<p>11.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) חשוב לצוות שתלמד על דברים שונים? שתלמד איך לעשות דברים? האם הם מלמדים אותך לעשות דברים שונים? האם אכפת להם מנושא זה?</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>לא חשוב בכלל</p> <p>לא מאוד חשוב</p> <p>מעט חשוב</p> <p>חשוב מאוד</p>	<p>12.1 האם חשוב לך שתצליח בדברים שאתה עושה? להצליח בעבודה שלך? לעשות בצורה טובה את הדברים שאתה עושה?</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>אף-פעם לא</p> <p>לפעמים לעיתים קרובות</p> <p>תמיד</p>	<p>12.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) רוצים שתעשה דברים שונים בצורה טובה? שתעשה את העודה שלך בצורה טובה? האם אומרים לך שאתה עושה את הדברים בצורה טובה, או מראים לך איך לעשות אותם בצורה הנכונה?</p>
	<p>רווחה גופנית: (13.בריאות, 14. מיומנויות בפעילויות היום-יום, 15. שירותי בריאות, 16. פנאי)</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>לא חשוב בכלל</p> <p>לא מאוד חשוב</p> <p>מעט חשוב</p> <p>חשוב מאוד</p>	<p>13.1 עד כמה חשוב לך שתהיה בריא, שלא יכאב לך, שתרגיש טוב, שתאכל נכון?</p>

4	3	2	1	13.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) דואגים לבריאות שלך? האם רוצים שתרגיש טוב, שלא יכאב לך, שלא תהיה חולה? האם עוזרים לך להרגיש טוב?
			אף-פעם	לא
		לפעמים	לעיתים	קרובות
4	3	2	1	14.1 עד כמה חשוב לך לאכול טוב? עד כמה חשוב לך לזוז, ללכת בעצמך? להתלבש או ללכת לשירותים בעצמך?
			לא חשוב	בכלל
		לא מאוד	מעט	מאוד
4	3	2	1	14.2 ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות), האם אכפת לצוות שתעשה את כל הדברים האלה בעצמך? האם עוזרים לך לעשות אותם בעצמך? האם רוצים בכך? האם עוזרים לך כאשר אתה לא יכול לעשות את הדברים לבד?
			אף-פעם	לא
		לפעמים	לעיתים	קרובות
4	3	2	1	15.1 עד כמה חשוב לך לקבל שירותי בריאות טובים, כלומר, שיהיו לך רופא ואחות שיטפלו לך כשאתה צריך? עד כמה חשוב לך לקבל מהם טיפול כשאתה צריך, ושתרגיש איתם נוח?
			לא חשוב	בכלל
		לא מאוד	מעט	מאוד
4	3	2	1	15.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) מספקים לך שרותי בריאות? האם עוזרים לך כדי שתקבל טיפול רפואי, האם אכפת להם?
			אף-פעם	לא
		לפעמים	לעיתים	קרובות
4	3	2	1	16.1 עד כמה חשוב לך לעשות דברים שאתה אוהב בזמן הפנוי, למשל פעילויות ספורט או פעילויות אחרות שאתה
			אף-פעם	לא
		לפעמים	לעיתים	קרובות
4	3	2	1	

אוהב?	לא חשוב	לא מאוד	מעט	חשוב
	בכלל	חשוב	חשוב	מאוד
16.2 האם ב(נקוב בשם המרכזים, מקום/ות קבלת השירות) עוזרים לך כדי שתוכל לעשות את הדברים שאתה אוהב בזמנך הפנוי? האם רוצים שתעשה את הדברים האלה?	1	2	3	4
	לא	לא	לפעמים	לעיתים תמיד
	לא	קרובות		
הגדרה עצמית (17). עצמאות/שליטה, 18. מטרות וערכים אישיים, 19. בחירה)				
17.1 עד כמה חשוב לך להחליט דברים בעצמך? לדוגמא : אזה בגדים ללבוש, לאן ללכת, מי יהיו החברים שלך, מה לאכול, במה לעבוד וכולי?	1	2	3	4
	לא חשוב	לא מאוד	מעט	חשוב
	בכלל	חשוב	חשוב	מאוד
17.2 האם ב(נקוב בשם המרכזים, מקום/ות קבלת השירות) מאפשרים לך להחליט לגבי הנושאים האלה? האם רוצים שאתה תבחר? האם שואלים אותך מה אתה רוצה בנושאים אלו?	1	2	3	4
	לא	לא	לפעמים	לעיתים תמיד
	לא	קרובות		
18.1 האם חשוב לך שיהיו לך מטרות אישיות שתמצא להלחם למענם, האם חשוב לך להשיג לעצמך דברים מסוימים?	1	2	3	4
	לא חשוב	לא מאוד	מעט	חשוב
	בכלל	חשוב	חשוב	מאוד

<p>1 2 3 4</p> <p>אף-פעם לא</p> <p>לפעמים לעיתים קרובות</p> <p>תמיד</p>	<p>18.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) רוצים לדעת מהם המטרות שלך? האם מנסים לעזור לך להשיג אותם? האם אכפת להם מהמשאלות/הרצונות שלך?</p>
<p>1 2 3 4</p> <p>לא חשוב בכלל</p> <p>לא מאוד חשוב</p> <p>מעט חשוב</p> <p>חשוב מאוד</p>	<p>19.1 עד כמה חשוב לך שיהיו לך כמה אפשרויות, כך שתוכל לבחור מתוכן מה אתה מעדיף?(למשל אם אתה מעדיף ללכת לטיול או לבית קפה, באיזה סרט אתה מעדיף לצפות, אנשים שאתה רוצה לאכול איתם)</p>
<p>1 2 3 4</p> <p>אף-פעם לא</p> <p>לפעמים לעיתים קרובות</p> <p>תמיד</p>	<p>19.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) נותנים לך הזדמנויות לבחור? האם שואלים אותך לגבי ההעדפות שלך בפעילויות, בביגוד? האם הם מרשים לך לבחור מתוך מספר אפשרויות?</p>
<p>השתייכות חברתית (20. אינטגרציה, השתתפות קהילתית, 21. תפקיד בקהילה, 22. תמיכה חברתית)</p>	
<p>1 2 3 4</p> <p>לא חשוב בכלל</p> <p>לא מאוד חשוב</p> <p>מעט חשוב</p> <p>חשוב מאוד</p>	<p>20.1 עד כמה חשובים לך מקומות ציבוריים, ולהשתתף בפעילויות שאנשים אחרים עושים? (למשל, ללכת לקולנוע, להשתתף במסיבות של הקהילה או השכונה שלך, להיות חבר במועדון או בקהילה דתית וכולי)</p>

<p>4 3 2 1</p> <p>אף-פעם לפעמים לעיתים תמיד</p> <p>לא קרובות</p>	<p>20.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) עוזרים לך להשתתף בפעילויות עם אנשים נוספים חוץ מהחניכים או אנשי הצוות? האם עוזרים לך כשצריך להגיע למקומות בהם יש פעילות ולהשתתף בה?</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>לא חשוב לא מאוד מעט חשוב</p> <p>בכלל חשוב חשוב מאוד</p>	<p>21.1 עד כמה חשוב לך לשתף פעולה עם קבוצות אלו, להיות אדם שעושה דברים בעלי משמעות וחשיבות למען הקבוצה, להיות אדם שעוזר להם להשיג את מה שהם רוצים?</p>
<p>4 3 2 1</p> <p>אף-פעם לפעמים לעיתים תמיד</p> <p>לא קרובות</p>	<p>21.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) אכפת להם מהנושא הזה? האם תומכים במאמצים שלך להיות מועיל בקבוצות אלו, האם מלמדים אותך מה עליך לעשות כדי להיות מועיל?</p>

4	3	2	1	22.1 עד כמה חשוב לך להיות חבר בקבוצה כזו, ושחברים אחרים בקבוצה יעזרו לך כשאתה זקוק לכך, שתרגיש שאתה יכול לסמוך עליהם כשיש לך בעיה, שהם יעזרו לך לעשות דבר ש אתה לא יודע איך לעשות... שתרגיש שהם מקשיבים לך ומבינים אותך?
חשוב	מעט	לא מאוד	לא חשוב	בכלל
מאוד	חשוב	חשוב		
4	3	2	1	22.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) אכפת להם מנושא זה? האם נותנים לך מידע, תמיכה, האם מעודדים אותך להשתתף בקבוצות אלו? האם יש להם קשר עם קבוצות אלו והאם הם מצטרפים לפעילויות של הקבוצות?
תמיד	לעיתים	לפעמים	אף-פעם	לא
	קרובות			
זכויות (23. זכויות האדם, 24. זכויות משפטיות)				
4	3	2	1	23.1 האם חשוב לך שאנשים יתייחסו אליך כאל שווה, שאנשים יכבדו את הזכויות שלך ויתחשבו בהם? (לדוגמא, שאנשים יכבדו את ההחלטות והבחירות שלך, את הרצונות שלך, את הדעות והצרכים שלך? שלא יפחיתו מערכך או שלא יתנהגו אלייך בצורה לא יפה?)
חשוב	מעט	לא מאוד	לא חשוב	בכלל
מאוד	חשוב	חשוב		
4	3	2	1	23.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) מכבדים אותך ואת זכויותיך? האם שואלים אותך לגבי הבחירות, הרצונות, והמחשבות שלך ומתייחסים אליהם? האם אכפת להם?
תמיד	לעיתים	לפעמים	אף-פעם	לא
	קרובות			
4	3	2	1	24.1 עד כמה חשוב לך להיות ולהרגיש שווה, שכל מקום יהיה נגיש עבורך, כמו כל אחד אחר, שתרגיש מכובד

חשוב	מעט	לא מאוד	לא חשוב	ושווה בשירותים הקהילתיים השונים, לדוגמא, בנקים, מכולות, קניונים, שירותי בריאות, בארים, בתי-קפה וכולי?
מאוד	חשוב	חשוב	בכלל	
4	3	2	1	24.2 האם ב(נקוב בשם המרכז/ים, מקום/ות קבלת השירות) מתחשבים בזכויות שלך ומתייחסים אליהם? האם תומכים בך כדי שתהיה בעל זכויות אלו?
תמיד	לעיתים	לפעמים	אף-פעם	
	קרובות		לא	

כעת, אנו מבקשים ממך לדרג את כל אותם נושאים שדיברנו עליהם, לפי סדר החשיבות שאתה נותן להם. כלומר, אתה צריך להחליט מה הנושא הכי חשוב, ואנו נסמן אותו במספר "1", ואז את הנושא השני הכי חשוב נסמן ב-"2", ואז את הנושא השלישי בחשיבותו, וכך הלאה, עד שנדרג את כל התחומים.

אנחנו נשאל אותך לגבי כל הדברים שדיברנו עליהם קודם. אתה צריך לחשוב על זה, ואחר-כך לתת לנו תשובה.

	הרגשה של רוגע, בטחון, ללא חרדות או מתח	רווחה רגשית
	להיות בקשר עם אנשים שונים, להיות בעל חברים ולהסתדר עם אנשים	יחסים בין-אישיים
	להרוויח מספיק כסף, כך שתוכל לקנות מה שאתה רוצה וצריך	רווחה חומרית
	ללמוד דברים שונים, לקבל מידע, לעשות את הדברים שאתה רוצה או אוהב לעשות	התפתחות אישית
	להיות בריא, ללא כאבים, לא להיות חולה, להיות מסוגל להתנייד או לנסוע, לעשות את הדברים שאתה רוצה לעשות	רווחה גופנית
	להחליט בעצמך, שיהיו לך הזדמנויות לבחור במה שאתה רוצה, איך אתה רוצה את החיים שלך, את העבודה שלך, את הזמן הפנוי שלך, סוג מגורים שלך; איפה אתה רוצה לגור ועם מי	הגדרה עצמית
	ביקור במקומות ציבוריים שאנשים אחרים הולכים אליהם, להיות בקשר עם קבוצה או קהילה ולהשתתף בפעילויות שלהן.	שייכות חברתית
	להיות בדיוק כמו כל אחד אחר, שיתייחסו אליך בכבוד, כאל שווה, שיכבדו את דעותיך ורצונותיך	זכויות

סקר בין-תרבותי של מדדי איכות חיים CCSQL

(שאלון לבן/בת המשפחה)

(M.A Verdugo, R. Schalock, M. Wehmeyer, C. Caballo & C. Jenaro, 2001)

פרטים אישיים של בן-המשפחה:

שם _____

מקום מגורים _____

גיל / שנת לידה _____

מין (אנא הקף/הקיפי בעיגול) ז (1) נ (2)

קרבת המשפחה למטופל (2): אב, אם, אח/אחות, אחר (פרט) _____

שם או מס' המראיין _____

מידע אודות קרוב המשפחה עם פיגור שכלי:

שווה ב: מוסד ממשלתי (1) מוסד פרטי (2)

עובד ב: עבודה רגילה (1) תעסוקה מוגנת (2) תעסוקה נתמכת (3) מרכז תעסוקתי (4)

אחר (פרט) (5) _____

מגורים: עם המשפחה (1) מגורים עצמאיים (2) דיור מוגן בקהילה (3)

אחר (4) (פרט) _____

גיל _____

מין (אנא הקף/הקיפי בעיגול) ז (1) נ (2)

רקע

מטרת מחקר זה היא לקבוע את החשיבות היחסית והדגש המושם על מדדים מרכזיים הקשורים לכל אחד משמונת התחומים של איכות חיים. תחומים אלו נשאבו מתוך סקירה מקיפה של הספרות הבינלאומית הדנה באיכות חיים והושלמה לאחרונה. אנו מעריכים מאוד את העובדה שאת/ה מקדיש/ה מזמנך לצורך השתתפות במחקר חשוב זה. מילוי השאלון יארך 15 דקות לכל היותר. תודה רבה.

הוראות

עבור כל אחד מתחומי איכות החיים המוזכרים למטה, אנא ציין את חשיבותו של כל פריט ועד כמה שמים עליו דגש בישראל, בהתייחס לשירות שאתה מקבל או לשירות/תמיכה שאתה נותן לבוגר עם הפיגור השכלי. אנא הקף בכל עמודה את אחד מהמספרים 1-4 עבור "עד כמה חשוב", ו-1-4 עבור "עד כמה מדגישים".

עד כמה חשוב מדד זה של איכות החיים עבור אנשים בעלי פיגור שכלי בישראל?

4	3	2	1
----- ----- -----			
לא חשוב	מעט	לא מאוד	לא חשוב
בכלל	חשוב	חשוב	מאוד

עד כמה מדגישים מדד זה של איכות החיים במקום בו אתה נותן או מקבל שירות?

4	3	2	1
----- ----- -----			
לא מודגש	מודגש	מודגש	מודגש
כלל	מעט מאוד	לעיתים	מאוד

הגדרה של שמונת המדדים המרכזיים של איכות חיים

לפנייך הגדרות קצרות של כל אחד משמונת המדדים המרכזיים של איכות חיים. אנא התחשבי/ בהגדרות אלו במהלך מילוי הסקר.

רווחה רגשית: מצב בו האדם חש שביעות-רצון (מסופק, שמח), בעל תפיסה-עצמית חיובית ו/או משוחרר מלחץ באופן יחסי.

יחסים בין-אישיים: חוויה של אינטראקציות חברתיות ויחסים עם משפחה וחברים ו/או קבלת תמיכה (רגשית, פיזית, כלכלית, קבלת משוב) מבני-משפחה, חברים או נותני שירות (אנשי מקצוע ורשויות).

רווחה חומרית: מצב כלכלי מספק, תעסוקה (עבודה), ומגורים הולמים.

התפתחות אישית: רמת ההשכלה שהושגה, ביטוי של יכולות אישיות ו/או ביצועם (כולל יצירתיות וביטוי אישי).

רווחה גופנית: תחושה של רמת הבריאות (תפקוד גופני, תסמיני מחלות, כאב, כושר גופני, אנרגיה, תזונה); ביטוי של תפקודי היום-יום (הליכה, לבוש, אכילה) ופעילויות פנאי; ו/או קבלה של שירותי בריאות.

הגדרה עצמית : ביטוי של עצמאות ושליטה , עיסוק במטרות וערכים אישיים וההזדמנות לבחור.

השתייכות חברתית : השתלבות והשתתפות בקהילה, ביטוי של ערכים וחוקים חברתיים וקבלה של תמיכה חברתית מחברי הקהילה.

זכויות : ביטוי של זכויות האדם (התחשבות, כבוד, ושיווין) וערובה לזכויות משפטיות (אזרחות, נגישות ותהליכים נאותים).

שאלון לבן-משפחה :

הוראות: עבור כל אחד מתחומי איכות החיים המוזכרים למטה, אנא ציין את חשיבותו של כל פריט ועד כמה יש דגש על כל פריט (עד כמה מנסים לקדם את הנושא ועד כמה מעריכים אותו) במקום בו אתה וקרוב המשפחה בעל הפיגור השכלי מקבלים שרות . אנא הקף בכל עמודה את אחד מהמספרים 1-4 עבור "עד כמה חשוב", ו- 1-4 עבור "עד כמה יש דגש".

עד כמה יש דגש במקום קבלת השירות?

4 3 2 1

|-----|-----|-----|

לא מודגש מודגש מודגש מודגש

מאוד לעיתים מעט מאוד כלל

עד כמה חשוב עבור אנשים עם פיגור שכלי?

4 3 2 1

|-----|-----|-----|

לא חשוב לא מאוד מעט חשוב

כלל מעט מאוד לעיתים תמיד

<u>תחום</u>				<u>פריט</u>				<u>עד כמה חשוב עבור אנשים עם פיגור שכלי בישראל</u>				<u>עד כמה יש דגש במקום קבלת השירות</u>			
<u>דיוחה רגשית</u>				1. שביעות רצון: לחוש שבע-רצון, מסופק, שמח				4 3 2 1				4 3 2 1			

4	3	2	1	4	3	2	1	2. תפיסה עצמית: להיות בעל דימוי –גוף חיובי, בעל תחושת ערך-עצמי	
4	3	2	1	4	3	2	1	3. ללא העדר מתחים: להיות בתוך סביבה יציבה/ניתנת לצפייה מראש, בטוחה, לא לחוש חרדה, לדעת מה הוא צריך לעשות ולחוש שהוא מסוגל לעשות זאת.	
4	3	2	1	4	3	2	1	4. אינטראקציות: הימצאות בחברת אנשים שונים, להיות בעל רשת חברתית	יחסים בין-אישיים
4	3	2	1	4	3	2	1	5. יחסים: להיות בעל יחסים משביעי –רצון, להיות חלק ממשפחה, להיות בעל חברים ו"להסתדר" איתם.	יחסים בין-אישיים
4	3	2	1	4	3	2	1	6. תמיכה (רגשית, גופנית, כלכלית וקבלת משוב)	
4	3	2	1	4	3	2	1	7. סטטוס כלכלי: (להיות בעל הכנסה המאפשרת לקנות כל מה שהוא צריך או רוצה.	רווחה חומרית
4	3	2	1	4	3	2	1	8. תעסוקה: להיות בעל עבודה בעלת משמעות וסביבת עבודה מתאימה	
4	3	2	1	4	3	2	1	9. מגורים: להיות בעל מגורים נוחים, להרגיש נח בביתו	

4	3	2	1	4	3	2	1	10. השכלה: זמינות של השכלה נדרשת, נגישות ללימודי תעודה/תואר (ללמוד דברים מועילים ומעניינים)	התפתחות אישית
4	3	2	1	4	3	2	1	11. יכולות אישיות: להיות בעל ידע ומיומנויות בתחומים שונים המאפשרים לאדם ניהול עצמאי של חיי היום-יום, העבודה, הפנאי וחיי החברה שלו	
4	3	2	1	4	3	2	1	12. ביצוע: להצליח בפעילויות שונות, להיות יצרני ויצירתי.	
4	3	2	1	4	3	2	1	13. בריאות: להיות בעל בריאות טובה, ניזון כראוי, ללא תסמיני מחלות	רווחה גופנית
4	3	2	1	4	3	2	1	14. פעילויות יום-יום: עצמאות בניידות, מעברים, טיפול עצמי כגון טיפוח, לבוש, וכדומה	
4	3	2	1	4	3	2	1	15. שירותי בריאות: נגישות לשירותי בריאות יעילים ומשביעי רצון	
4	3	2	1	4	3	2	1	16. פנאי: להיות מסוגל להשתתף בפעילויות פנאי ותחביבים, כך שמצבו הבריאותי לא ימנע ממנו זאת	
4	3	2	1	4	3	2	1	17. עצמאות/שליטה: לקבל הזדמנויות לבחור לגבי חייו שלו בצורה עצמאית ואחראית	הגדרה עצמית
4	3	2	1	4	3	2	1	18. מטרות וערכים: להיות בעל ערכים, ציפיות ורצונות המכוונים את העשייה	
4	3	2	1	4	3	2	1	19. בחירה: אפשרויות שונות של בחירה, כאשר הבחירה מתבצעת בצורה עצמאית ובהתאם להעדפותיו. לדוגמא: היכן לגור, היכן לעבוד, אילו בגדים	

								ללבוש, מה לעשות בזמנו הפנוי, מיהם חבריו.	
4	3	2	1	4	3	2	1	20. השתתפות ומעורבות קהילתית: נגישות לפעילויות קהילתיות בכל מקום, ויכולת להשתתף בהן באותה מידה כמו אדם ללא מוגבלות.	השתייכות חברתית
4	3	2	1	4	3	2	1	21. תפקיד בקהילה: להיות אדם תורם ובעל ערך במעגלים שונים בקהילה בהם הוא שותף. להיות בעל סגנון חיים דומה לזה של חברי הקהילה שאינם בעלי מוגבלות.	
4	3	2	1	4	3	2	1	22. תמיכה חברתית: כאשר יש צורך בכך, נגישות לתמיכה של רשת חברתית ושירותים חברתיים.	
4	3	2	1	4	3	2	1	23. זכויות האדם: ידע ויישום של זכויות האדם, ללא הפליה על רקע המוגבלויות.	זכויות
4	3	2	1	4	3	2	1	24. זכויות משפטיות: להיות בעל זכויות משפטיות ככל אזרח ובעל נגישות להליכים משפטיים על-מנת להגן על יישום זכויות אלו.	

לסיום, אנא דרג/י את המדדים מ-1 עד 8, כאשר "1" מייצג את המדד החשוב ביותר ו-"8" מייצג את המדד הכי פחות חשוב בשירותים הניתנים בארץ לאנשים בעלי פיגור שכלי.

רווחה רגשית _____

יחסים בין-אישיים _____

רווחה חומרית _____

התפתחות אישית _____

רווחה גופנית _____

הגדרה עצמית _____

השתייכות חברתית _____

זכויות _____

אנו מודים לך מאוד על השתתפותך בסקר בין תרבותי של מדדי איכות חיים.

אנא החזר את הטופס לחוקר באמצעות המעטפה המצורפת.

סקר בין-תרבותי של מדדי איכות חיים CCSQL

(שאלון למטפל/מטפלת)

(M.A Verdugo, R. Schalock, M. Wehmeyer, C. Caballo & C. Jenaro, 2001)

פרטים אישיים של המטפל:

שם _____

מס' ת.ז. _____

מקום מגורים _____

גיל / שנת לידה _____

מין (אנא הקף/הקיפי בעיגול) ז (1) נ (2)

שם המראיין _____

תפקיד (אנא הקף/פי בעיגול)

איש צוות (מורה, מנהל, מטפל, משגיח) (3)

מנהלך (אדמיניסטרטור) (4)

אחר (5) אנא פרט _____

מקום העבודה (אנא הקף/פי בעיגול) ציבורי (1) פרטי (2)

תיאור מקום העבודה

מרכז תעסוקה (1), חינוך (2), דיור (3), שירותים קהילתיים (פנאי, ספורט וכדו') (4)

אחר (5) פרט _____

כמה זמן את/ה עובד/ת עם אנשים בעלי פיגור שכלי? (אנא הקף/פי בעיגול)

פחות משנה אחת (1) 1-5 שנים (2) 5-10 שנים (3) למעלה מ-10 שנים (4)

רקע

מטרת מחקר זה היא לקבוע את החשיבות היחסית ושימת הדגש על מדדים מרכזיים הקשורים לכל אחד משמונת התחומים של איכות חיים. שמונת תחומים אלו ועשרים וארבעת האינדיקטורים נשאבו מתוך סקירה מקיפה של הספרות הבינלאומית הדנה באיכות חיים והושלמה לאחרונה. אנו מעריכים מאוד את העובדה שאת/ה מקדיש/ה מזמנך לצורך השתתפות במחקר חשוב זה. מילוי השאלון יארך 15 דקות לכל היותר. תודה רבה.

הוראות

עבור כל אחד מתחומי איכות החיים המוזכרים למטה, אנא ציין את חשיבותו של כל פריט ועד כמה שמים עליו דגש בישראל, בהתייחס לשירות שאתה מקבל או לשירות/תמיכה שאתה נותן לבוגר עם הפיגור השכלי. אנא הקף בכל עמודה את אחד מהמספרים 1-4 עבור "עד כמה חשוב", ו-1-4 עבור "עד כמה מדגישים".

עד כמה חשוב מדד זה של איכות החיים עבור אנשים בעלי פיגור שכלי בישראל?

4	3	2	1
----- ----- -----			
לא חשוב	לא מאוד	מעט	חשוב
בכלל	חשוב	חשוב	מאוד

עד כמה מדגישים מדד זה של איכות החיים במקום בו אתה נותן או מקבל שירות?

4	3	2	1
----- ----- -----			
לא מודגש	מודגש	מודגש	מודגש
כלל	מעט מאוד	לעיתים	מאוד

הגדרה של שמונת המדדים המרכזיים של איכות חיים

לפנייך הגדרות קצרות של כל אחד משמונת המדדים המרכזיים של איכות חיים. אנא התחשבי/ בהגדרות אלו במהלך מילוי הסקר.

רווחה רגשית: מצב בו האדם חש שביעות-רצון (מסופק, שמח), בעל תפיסה-עצמית חיובית ו/או משוחרר מלחץ באופן יחסי.

יחסים בין-אישיים: חוויה של אינטראקציות חברתיות ויחסים עם משפחה וחברים ו/או קבלת תמיכה (רגשית, פיזית, כלכלית, קבלת משוב) מבני-משפחה, חברים או נותני שירות (אנשי מקצוע ורשויות).

רווחה חומרית: מצב כלכלי מספק, תעסוקה (עבודה), ומגורים הולמים.

התפתחות אישית: רמת ההשכלה שהושגה, ביטוי של יכולות אישיות ו/או ביצועם (כולל יצירתיות וביטוי אישי).

רווחה גופנית: תחושה של רמת הבריאות (תפקוד גופני, תסמיני מחלות, כאב, כושר גופני, אנרגיה, תזונה); ביטוי של תפקודי היום-יום (הליכה, לבוש, אכילה) ופעילויות פנאי; ו/או קבלה של שירותי בריאות.

הגדרה עצמית : ביטוי של עצמאות ושליטה , עיסוק במטרות וערכים אישיים וההזדמנות לבחור.

השתייכות חברתית : השתלבות והשתתפות בקהילה, ביטוי של ערכים וחוקים חברתיים וקבלה של תמיכה חברתית מחברי הקהילה.

זכויות : ביטוי של זכויות האדם (התחשבות, כבוד, ושיווין) וערובה לזכויות משפטיות (אזרחות, נגישות ותהליכים נאותים).

שאלון למטפל:

הוראות: עבור כל אחד מתחומי איכות החיים המוזכרים למטה, אנא ציין את חשיבותו של כל פריט ועד כמה יש דגש על כל פריט (עד כמה מנסים לקדם את הנושא ועד כמה מעריכים אותו) במקום בו אתה נותן שרות. אנא הקף בכל עמודה את אחד מהמספרים 1-4 עבור "עד כמה חשוב", ו- 1-4 עבור "עד כמה יש דגש".

<u>עד כמה חשוב עבור אנשים עם פיגור שכלי?</u>				<u>עד כמה יש דגש במקום קבלת השירות?</u>			
4	3	2	1	4	3	2	1
----- ----- -----				----- ----- -----			
לא חשוב	לא מאוד	מעט	חשוב	לא מודגש	מודגש	מודגש	מודגש
כלל	מעט מאוד	לעיתים	תמיד	כלל	מעט מאוד	לעיתים	מאוד

<u>תחום</u>				<u>פריט</u>					
<u>עם פיגור שכלי בישראל</u>				<u>עד כמה חשוב בישראל עבור אנשים</u>					
<u>במקום קבלת השירות</u>				<u>עד כמה יש דגש</u>					
4	3	2	1	4	3	2	1	1. שביעות רצון: לחוש שבע-רצון, מסופק, שמח	דיוחה רגשית
4	3	2	1	4	3	2	1	2. תפיסה עצמית: להיות בעל דימוי –גוף חיובי, בעל תחושת ערך-עצמי	

4	3	2	1	4	3	2	1	3. ללא העדר מתחים : לחיות בתוך סביבה יציבה/ניתנת לצפייה מראש, בטוחה, לא לחוש חרדה, לדעת מה הוא צריך לעשות ולחוש שהוא מסוגל לעשות זאת.	
4	3	2	1	4	3	2	1	4. אינטראקציות: הימצאות בחברת אנשים שונים, להיות בעל רשת חברתית	יחסים בין-אישיים

4	3	2	1	4	3	2	1	5. יחסים: להיות בעל יחסים משביעי-רצון, להיות חלק ממשפחה, להיות בעל חברים ו"להסתדר" איתם.	יחסים בין-אישיים
4	3	2	1	4	3	2	1	6. תמיכה (רגשית, גופנית, כלכלית וקבלת משוב)	
4	3	2	1	4	3	2	1	7. סטטוס כלכלי: (להיות בעל הכנסה המאפשרת לקנות כל מה שהוא צריך או רוצה.	רווחה חומרית
4	3	2	1	4	3	2	1	8. תעסוקה: להיות בעל עבודה בעלת משמעות וסביבת עבודה מתאימה	
4	3	2	1	4	3	2	1	9. מגורים: להיות בעל מגורים נוחים, להרגיש נח בביתו	
4	3	2	1	4	3	2	1	10. השכלה: זמינות של השכלה נדרשת, נגישות ללימודי תעודה/תואר (ללמוד דברים מועילים ומעניינים)	התפתחות אישית
4	3	2	1	4	3	2	1	11. יכולות אישיות: להיות בעל ידע ומיומנויות בתחומים שונים המאפשרים לאדם ניהול עצמאי של חיי היום-יום, העבודה, הפנאי וחיי החברה שלו	
4	3	2	1	4	3	2	1	12. ביצוע: להצליח בפעילויות שונות, להיות יצרני ויצירתי.	

4	3	2	1	4	3	2	1	13. בריאות: להיות בעל בריאות טובה, ניזון כראוי, ללא תסמיני מחלות	דווחה גופנית
4	3	2	1	4	3	2	1	14. פעילויות יום-יום: עצמאות בניידות, מעברים, טיפול עצמי כגון טיפוח, לבוש, וכדומה	
4	3	2	1	4	3	2	1	15. שירותי בריאות: נגישות לשירותי בריאות יעילים ומשביעי רצון	
4	3	2	1	4	3	2	1	16. פנאי: להיות מסוגל להשתתף בפעילויות פנאי ותחביבים, כך שמצבו הבריאותי לא ימנע ממנו זאת	
4	3	2	1	4	3	2	1	17. עצמאות/שליטה: לקבל הזדמנויות לבחור לגבי חייו שלו בצורה עצמאית ואחראית	הגדרה עצמית
4	3	2	1	4	3	2	1	18. מטרות וערכים: להיות בעל ערכים, ציפיות ורצונות המכוונים את העשייה	
4	3	2	1	4	3	2	1	19. בחירה: אפשרויות שונות של בחירה, כאשר הבחירה מתבצעת בצורה עצמאית ובהתאם להעדפותיו. לדוגמא: היכן לגור, היכן לעבוד, אילו בגדים ללבוש, מה לעשות בזמנו הפנוי, מיהם חבריו.	
4	3	2	1	4	3	2	1	20. השתתפות ומעורבות קהילתית: נגישות לפעילויות קהילתיות בכל מקום, ויכולת להשתתף בהן באותה מידה כמו אדם ללא מוגבלות.	השתייכות חברתית
4	3	2	1	4	3	2	1	21. תפקיד בקהילה: להיות אדם תורם ובעל ערך במעגלים שונים בקהילה בהם הוא שותף. להיות בעל סגנון חיים דומה לזה של חברי הקהילה שאינם בעלי מוגבלות.	
4	3	2	1	4	3	2	1	22. תמיכה חברתית: כאשר יש צורך בכך, נגישות לתמיכה של רשת חברתית	

								ושירותים חברתיים.	
4	3	2	1	4	3	2	1	23. זכויות האדם: ידע ויישום של זכויות האדם, ללא הפליה על רקע המוגבלויות.	זכויות
4	3	2	1	4	3	2	1	24. זכויות משפטיות: להיות בעל זכויות משפטיות ככל אזרח ובעל נגישות להליכים משפטיים על-מנת להגן על יישום זכויות אלו.	

לסיום, אנא דרג/י את המדדים מ-1 עד 8, כאשר "1" מייצג את המדד החשוב ביותר ו-"8" מייצג את המדד הכי פחות חשוב בשירותים הניתנים בארץ לאנשים בעלי פיגור שכלי.

רווחה רגשית _____

יחסים בין-אישיים _____

רווחה חומרית _____

התפתחות אישית _____

רווחה גופנית _____

הגדרה עצמית _____

השתייכות חברתית _____

זכויות _____

אנו מודים לך מאוד על השתתפותך בסקר בין תרבותי של מדדי איכות חיים.

אנא חזור את הטופס לאדם שמסר לך אותו.